

Om socioekonomisk bostadssegregation och barns rätt till likvärdiga uppväxtvillkor

Kunskapsunderlag och förslag på politiska åtgärder

Innehåll

Kunskapsunderlag om socioekonomisk bostadssegregation – Om barns rätt till likvärdiga uppväxtvillkor	2
Rätten till likvärdiga uppväxtvillkor	2
Barn och ungas röster och erfarenheter	3
Hur påverkar segregationen barns uppväxtvillkor?.....	3
Boendesegregation påverkar barns förutsättningar i livet på flera plan	4
Skolans roll i ett segregerat samhälle.....	4
Stigmatisering, identitet och social exkludering.....	5
Lokala resurser, barns motståndskraft och civilsamhällets roll	6
Strukturella orsaker till socioekonomisk bostadssegregation.....	7
Strukturella ojämlikheter - samspel mellan boende, skola och arbetsmarknad	7
RÄDDA BARNENS POLICYREKOMMENDATIONER - SOCIOEKONOMISK SEGREGATION	9
Rekommendationer på nationell nivå.....	9
Rekommendationer på lokal och regional nivå	10

Kunskapsunderlag om socioekonomisk bostadssegregation – Om barns rätt till likvärdiga uppväxtvillkor

Barnfattigdomen är utbredd i hela Sverige och inte endast ett fenomen i storstädernas förorter. Rädda Barnens fördjupade barnfattighedsstatistik nedbruten på lokal områdesnivå visar på stor ekonomisk ojämlikhet för barn inom många av Sveriges kommuner.¹

De geografiska skillnaderna i barns ekonomiska utsatthet är större inom kommunerna än mellan kommunerna. I drygt 120 av Sveriges kommuner från norr till söder finns bostadsområden där en hög andel barn är ekonomiskt utsatta, vilket innebär att fler än tre av tio barn lever i barnfattigdom. Samtidigt finns det lika många bostadsområden där ytterst få barn lever i ekonomisk utsatthet, alltså där det är färre än 1 av 40 barn (2,5 procent) som växer upp i ekonomisk utsatthet.²

Att som barn växa upp i ett segregerat samhälle innebär att tillgången till materiella och sociala resurser är ojämlikt fördelad. Det ökar också risken för att barnets rättigheter inte fullt ut tillgodoses. Barn som lever i ekonomisk utsatthet eller har sämre ekonomiska förutsättningar än sina jämnåriga kompisar får ofta begränsade möjligheter att delta i meningsfulla sociala sammanhang, vilket kan leda till social exkludering. Socioekonomisk segregation medför negativa konsekvenser på såväl individ- som gruppnivå, och påverkar hela samhällets sammanhållning, trygghet och tillit. För att alla barn ska få goda uppväxtvillkor och likvärdiga livschanser behöver segregationen och den ekonomisk utsattheten minska. Arbetet behöver ta sikte på både de bakomliggande orsakerna och på att begränsa de negativa konsekvenserna av segregation och ekonomisk utsatthet.

Rätten till likvärdiga uppväxtvillkor

Segregation aktualiserar centrala rättigheter i barnkonventionen, särskilt rätten till; likvärdiga livsvillkor och till en skälig levnadsstandard (artikel 27), meningsfull fritid (artikel 31), god hälsa (artikel 24) och utbildning (artikel 28), samt till de centrala grundprinciperna och rätten till icke-diskriminering (artikel 2) och delaktighet (artikel 12). Konventionsstaterna ska vidta alla åtgärder för att rättigheterna i konventionen ska tillgodoses, och när det gäller de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna ska dessutom staten till fullo utnyttja sina tillgängliga resurser för att säkerställa dessa (artikel 4).

¹ Statistiken utgår ifrån Rädda Barnens barnfattighedsmått, är beställd från SCB och nedbruten på regionala statistikområden (regso). Regso delar in Sverige i 3 363 områden med en befolkning mellan cirka 650 och 23 000 invånare. Antalet RegSo i kommunerna varierar från två till 147 områden. I storstäder och mellanstora städer bildar flera RegSo vanligtvis en stadsdel. [Länk till interaktiva barnfattighedskartan.](#)

² Dessa gränsvärden motsvarar percentil 10 och percentil 90, vilket innebär 10% av de områden med högst och lägst barnfattigdom.

När barn växer upp under ojämlika socioekonomiska förutsättningar riskerar dessa rättigheter att realiserars i olika grad beroende på var barnet bor. Segregationen i Sverige innebär därmed att barns rättigheter i praktiken blir geografiskt ojämnt fördelade.

FN:s barnrättskommitté har i sin granskning av Sverige återkommande uttryckt oro över växande ojämlikheter i barns livsvillkor. Kommittén pekar särskilt på att barns tillgång till rättigheter, såsom utbildning, hälsa och socialt stöd, varierar beroende på socioekonomisk bakgrund och bostadsområde.³ Detta innebär att principen om likvärdiga uppväxtvillkor inte fullt ut förverkligas i Sverige.

Barn och ungas röster och erfarenheter

Barn och unga i Rädda Barnens verksamheter i bostadsområden med hög barnfattigdom uttrycker en medvetenhet om att växa upp under högst ojämlika livsvillkor. De uttrycker att det får konsekvenser för allt från deras självbild till deras framtidsutsikter. De uttrycker också att det i deras kompisgrupper finns en utbredd kunskap och förståelse om att många barn och unga i området har ekonomiska svårigheter och har svårt att ha råd med till exempel fritidsaktiviteter eller sociala aktiviteter såsom fika eller bio. En vanlig strategi som lyfts är att i närmsta kompisgrupp försöka hjälpas åt vilket innebär att bjuda om man kan. För den som blir bjuden kan det dock vara förknippat med skam om det upprepas eller är ensidigt. En annan strategi är att säga att man inte kan följa med, vilket ofta innebär att man döljer sin ekonomiska situation, men samtidigt beskriver många att man ofta möts av en förståelse från kompisar då många i bostadsområdet är i liknande situationer. I Rädda Barnens verksamheter lyfter barn och unga ofta strukturell rasism, diskriminering kopplat till etnicitet på arbetsmarknaden och ojämlika framtidsutsikter som en orsak till att många i deras bostadsområde har det ekonomiskt svårt. De lyfter också den stigmatisering som drabbar deras bostadsområde och att det har en påverkan på de själva. Ungdomar beskriver att de ofta får försvara sitt område och i vissa fall känner de även att de själva får stå till svars för vad som sker i området.⁴ *"Folk med utländsk bakgrund bor på ett ställe och massa rika människor i ett annat ställe – fast det borde liksom vara blandat. Så att man växer upp och känner att "ah det där kan jag bli" i stället för "jag kan bara bli städare." (Ungdom – Missing out)⁵*

Hur påverkar segregationen barns uppväxtvillkor?

Platsen där barnet växer upp har betydelse för barns livsvillkor. Barn märker redan vid tidig ålder av de ojämlika livsvillkoren, och deras bostadsområdes socioekonomiska status i relation till andra områden. Barn som växer upp i områden med hög barnfattigdom har i genomsnitt sämre livsvillkor än barn i områden med låg barnfattigdom. Forskning visar att det inte enbart

³ [UN Committee on the Rights of the Child \(2023\) Concluding observations on the combined sixth and seventh periodic reports of Sweden. Dokumentnummer: CRC/C/SWE/CO/6-7](#). Se även kommitténs tidigare granskningar av Sverige: 1993, 1999, 2005, 2009 och 2015.

⁴ Rädda Barnen (2024) Missing out – Barn och ungas erfarenheter av ekonomiska svårigheter. Se även Rädda Barnen och Rädda Barnens Ungdomsförbund (2025) Vår verklighet – Ert ansvar.

⁵ Rädda Barnen (2024) Missing out – Barn och ungas erfarenheter av ekonomiska svårigheter.

är familjens ekonomi som spelar roll, utan även områdets socioekonomiska karaktär påverkar barns utbildningsnivå och inkomster senare i livet.⁶

Boendesegregation påverkar barns förutsättningar i livet på flera plan

Det begränsar deras tillgång till:

- **Meningsfull fritid och sociala nätverk** – sämre tillgång till fritidsaktiviteter, sociala nätverk och kontakter som kan underlätta till exempel inträde på arbetsmarknaden
- **God hälsa och välbefinnande** – till exempel trångboddhet, ekonomisk stress hos familjer, med konsekvenser för både fysisk och psykisk hälsa
- **Likvärdig skola** – skillnader i kvalitet, resurser och kamrateffekter
- **Delaktighet och inflytande** – vilket kan leda till ett demokratiskt underskott

Socioekonomisk segregationen innebär för barn en ojämlik tillgång till såväl materiella som sociala resurser samt till välfärd. Barn i områden med hög barnfattigdom har ofta i högre grad begränsad tillgång till fritidsaktiviteter samt lever i högre grad i trångboddhet. Det påverkar deras möjligheter till att ta hem kompisar och deras studiero. Ekonomiska svårigheter innebär också ofta ekonomisk stress och oro att kunna möta barns behov hos föräldrarna. Varaktig ekonomisk utsatthet har större negativa konsekvenser för barns utveckling än kortvariga ekonomiska svårigheter, eftersom den långvariga stressen och bristen på resurser påverkar barnets livsvillkor över tid. Att som barn växa upp i en omgivning där många lever med ekonomiska och sociala svårigheter kan också innebära en lägre självkänsla och framtidstro samt även en ojämlik tillgång till sociala nätverk och kontakter för framtida arbetsmöjligheter.⁷ Forskningen pekar på att barn med sårbarhet och riskfaktorer som växer upp i socioekonomiskt utsatta bostadsområden i högre utsträckning exponeras för kriminella miljöer. Samtidigt är det viktigt att påpeka att det hör till undantagen att barn som växer upp i socioekonomisk utsatthet begår brott.⁸

Skolans roll i ett segregerat samhälle

Studier visar på vikten av att barn har trygga, stärkande sociala sammanhang och att skolan har en viktig kompensatorisk roll i att motverka ojämlikheter och förbättra livschanserna. En ökande bostadssegregation är dock tätt sammankopplad med växande skolsegregation. Resultatskillnaderna mellan olika skolor har ökat utifrån bostadsområdets socioekonomiska

⁶ Delmos. (2022) Platsens betydelse - Årsrapport 2022 om den socio ekonomiska boendesegregationens i Sverige. Delegationen mot segregation.

⁷ FoU/Ekholm, D. (2018) Ungas utanförskap i utsatta stadsdelar: En kunskapsöversikt om social exkludering i relation till ekonomiska villkor, utbildning, politiskt deltagande och rumslig segregation. FoU-rapport 85:2018

⁸ Barnombudsmannen 2023. Jag hade vitt hjärta - Tidiga samhällsinsatser för att stärka barn och förebygga kriminalitet

status och skolors förutsättningar för det kompensatoriska uppdraget har minskat. Kvaliteten som erbjuds i undervisning skiljer sig stort mellan elever från olika socioekonomiska bakgrunder och etniska tillhörighet. Till exempel har barn från familjer med låga inkomster och utländsk bakgrund betydligt sämre tillgång till behöriga och legitimerade lärare än barn från familjer med goda inkomster och svensk bakgrund - och klyftorna har vuxit kraftigt det senaste decenniet.⁹ Såväl barns betyg som sannolikheten att läsa färdigt gymnasiet och påbörja en högskoleutbildning påverkas negativt av att bo i områden där många lever i ekonomisk utsatthet.¹⁰

Samtidigt är unga tjejer med utländsk bakgrund mer studiemotiverade än unga tjejer med svensk bakgrund, och är den grupp som i högst utsträckning går vidare till högre utbildning i Sverige. Detta trots att de i genomsnitt växer upp i socioekonomiskt svagare hem och i högre grad har föräldrar utan högre utbildning. Fördjupade analyser visar att den främsta förklaringen till skillnader i skolresultat mellan barn med svensk respektive migrationsbakgrund är föräldrarnas socioekonomiska status.¹¹

Den ökade skolegregationen har huvudsakligen ett samband med ökande bostadssegregation, men förstärks också av det fria skolvalet. De elever som väljer en annan skola än den i närområdet kommer generellt sett från hem där utbildning är viktigt och barnen är mer motiverade. Det bidrar till att resultaten på den skolan de väljer bort faller, ryktet blir sämre och att de ekonomiska förutsättningarna blir bristande.¹²

Stigmatisering, identitet och social exkludering

Barn som växer upp i områden med hög barnfattigdom i Sverige påverkas ofta negativt, både av ekonomisk ojämlikhet och av negativa föreställningar och stigmatisering av deras bostadsområde. Detta skapar en situation där barn och unga utvecklar en medvetenhet om att deras möjligheter är begränsade redan från början.¹³ Barn och unga i Rädda Barnens verksamheter i områden med hög barnfattigdom vittnar om att de exponeras för negativa och stereotypa beskrivningar såväl i den mediala som i det politiska narrativet kopplat till deras bostadsområde, etnicitet, kultur och religion. De beskriver att de inte betraktas som likvärdiga i samhället och att de utsätts för rasism i flera arenor i sina liv.¹⁴

I dag går socioekonomisk segregation i många kommuner hand i hand med etnisk segregation. En del forskare pekar på en tendens av "etnifiering av sociala problem", vilket innebär att ekonomiska problem som barnfattigdom och arbetslöshet felaktigt kopplas till boendes etniska

⁹ Holmlund, Sjögren, Öckert, (2020) Jämlikheter i möjligheter och utfall i den svenska skolan. Uppsala: IFAU.

¹⁰ Andersson & Malmberg, 2015; Bygren & Szulkin, 2010; Böhlmark & Willén, 2017;

¹¹ Idrott utan Gränser, Rädda Barnen, Stiftelsen Friends och Stiftelsen Läxhjälpen (2024) Jämlik chans att klara skolan – hur kan civilsamhället bidra? [Jämlik chans att klara skolan, Upplaga 2 | Save the Children's Resource Centre](#)

¹² Holmlund, Sjögren, Öckert, 2020, IFAU - Jämlikhet i möjligheter och utfall i den svenska skolan

¹³ Sernhede, Ove (2002) "AliNation is my nation. Hiphop och unga mäns utanförskap" i Det Nya Sverige.

¹⁴ Rädda Barnen (2023) Internt kunskapsunderlag om barn och föräldrars upplevelser av rasism och islamofobi i Sverige.

tillhörighet och kulturella särdrag, snarare än strukturella faktorer.¹⁵ Dessa beskrivningar är tätt sammanflätade med nedvärderande och rasistiska föreställningar. I den offentliga debatten beskrivs områden med hög barnfattigdom och hög andel invånare med utländsk bakgrund ofta som avvikande problemområden, "misslyckade" och "osvenska". Individer i ett bostadsområde beskrivs med egenskaper kopplade till en stigmatiserad bostadsort – egenskaper som ofta speglar stereotypa bilder. På så sätt blir området negativt ryktet ett sätt genom vilket rasism tar sig geografiska uttryck, där vissa områden och deras invånare systematiskt nedvärderas.¹⁶

Mediale skildringar har en central betydelse för hur människor förstår sig själva och sin plats i samhället. För barn innebär detta att de inte bara påverkas av materiella begränsningar, utan att deras identiteter också formas av de föreställningar eller förväntningar som kopplas till deras bostadsområde och till människorna som bor där. Barn och unga upplever att deras bostadsadress och bakgrund direkt påverkar hur de bemöts av skolor, arbetsgivare och myndigheter. Det, i sin tur, påverkar deras självkänsla, självförtroende, framtidsdrömmar och i förlängningen livschanser.¹⁷

Lokala resurser, barns motståndskraft och civilsamhällets roll

En negativ stämpel på ett område riskerar att osynliggöra och förminska de resurser och nätverk som finns i områdena, liksom det ofta rika kulturella och sociala kapital som många gånger präglas av mångfald. Rädda Barnen ser i sitt arbete att det i dessa områden ofta finns en stark lokal tillhörighet och ett engagemang byggt på gemensamma levnadsvillkor. Lokala initiativ och grannsamverkan bidrar till trygghet och många barn och unga känner en stark tillhörighet för det egna området utifrån liknande levnadsvillkor – något som barn och unga lyfter sällan får utrymme i samhällsdebatten.¹⁸

För att stärka barn och ungas motståndskraft mot stigmatiseringens negativa effekter och öka skyddsfaktorerna har lokala föreningar, civilsamhällesorganisationer såsom Rädda Barnen på flera håll i landet tillsammans med barn och föräldrar i området, uppmärksammat och stärkt de lokala initiativen och kraften. Syftet är att förbättra levnadsvillkoren, självbilden och självförtroende bland barn och unga, och samtidigt stärka deras tillgång till sina rättigheter – såsom rätt till meningsfull fritid, delaktighet och utbildning.¹⁹

¹⁵ Angelin, Hjort Knutagård, Samzelius. (2022) Etnifiering av social utsatthet. I Angelin, A och Hjort, T (red.) Socialt arbete i förändring – utmaningar och villkor inom utbildning, forskning och praktik.

¹⁶ Karin Backvall (2019). Constructing the Suburb: Swedish Discourses of Spatial Stigmatisation. Uppsala Universitet.

¹⁷ Barnombudsmannen. (2018) Utanförskap, våld och kärlek till orten – Barns röster om att växa upp i utsatta kommuner och förorter.

¹⁸ Ove Sernhede, René León Rosales, Johan Söderman (2019) "När betongen rätar sin rygg: ortenrörelsen och folkbildningens renässans." Bokförlaget Daidalos.

¹⁹ Rädda Barnen 260604. [Tjej- och killforum - Rädda Barnen](#)

Strukturella orsaker till socioekonomisk bostadssegregation

Den socioekonomiska boendesegregationen har ökat kraftigt sedan 1990 – inte bara i storstäder utan i majoriteten av Sveriges kommuner. Forskning visar att låg- och höginkomsttagare lever alltmer åtskilda.²⁰

Det ekonomiska skyddsnätet för barnfamiljer med låga inkomster är alltmer urholkat.²¹ Politiska åtgärder som stärker ett ekonomiskt skyddsnät, såsom ett höjt försörjningsstöd, och indexerat barn- och bostadsbidrag, bidrar därmed till att minska såväl barnfattigdom som segregationens omfattning.²²

Möjligheterna att bosätta sig på olika platser i en kommun och i en stad ser vanligtvis olika ut beroende på inkomst och köpkraft. Individer med goda ekonomiska resurser har större möjligheter att göra val. Familjer med låga inkomster, och därmed låg köpkraft, bor i större utsträckning än andra i hyresrätt och särskilt i hyresrätter som upplåts av allmännyttan. Det finns alltså en ofrivillig segregation hos de med låga inkomster.

Vilka typer av bostäder som finns och var i en kommun dessa finns påverkar boendesegregationen. Olika typer av bostäder, till exempel hyresrätter, är koncentrerade till specifika bostadsområden i många svenska städer, vilket alltså gör att hushåll med olika inkomster sorteras geografiskt.

Brist på billiga och samtidigt adekvata hyresrätter förstärker uppdelningen. Drygt var tredje kommun uppger att de saknar bostäder och bland storstadskommuner och högskolekommuner råder ett underskott. Kommunerna uppger att både mindre och större lägenheter med lägre hyror efterfrågas, särskilt för unga vuxna, hushåll med svag ekonomi och grupper som står långt från bostadsmarknaden.²³ Den genomsnittliga kötiden för hyresrätter har ökat i många av Sveriges storstäder, och den genomsnittliga kötiden i till exempel Stockholms stad var 12,4 år 2025.²⁴

Direkt och indirekt diskriminering och rasism mot olika grupper i befolkningen på arbets- och bostadsmarknaden är ytterligare en orsak. Direkt diskriminering kan exempelvis ta sig uttryck i att en grupp eller en individ nekas att köpa eller hyra en bostad på grund av deras sociala eller etniska tillhörighet. Indirekt diskriminering kan innebära att det exempelvis införs inkomstkrav för att få ett kontrakt till en hyresrätt.²⁵

Strukturella ojämlikheter - samspel mellan boende, skola och arbetsmarknad

Arbetsmarknadssegregation, boendesegregation och skolsegregation är nära sammankopplat och ömsesidigt förstärkande. Skillnader i inkomster påverkar var familjer har råd att bo, vilket

²⁰ Delmos. (2022) Platsens betydelse - Årsrapport 2022 om den socio ekonomiska boendesegregationens i Sverige. Delegationen mot segregation.

²¹ Rädda Barnen (2025). En ny verklighet – Barnfattighedsrapporten. Rädda Barnen (2019). Välfärd inte för alla. Rädda Barnen Tidögranskning 2026.

²² Rädda Barnen. En ny verklighet - Barnfattighedsrapporten (2025).

²³ Boverket (2026-06-09). [Läget på bostadsmarknaden i riket](#). En majoritet, ca 60 procent av landets befolkning, bor i kommuner som anger att de har underskott på bostadsmarknaden.

²⁴ [Bostadsförmedlingen \(2026-06-09\). Jämför kötider. Kötiderna varierar väldigt mycket mellan innerstad \(20 år\) till vissa kranskommuner \(5 år\).](#)

²⁵ [Diskrimineringsombudsmannen. Diskriminering vid tillhandahållande av hyresbostäder.](#)

bidrar till boendesegregation. Detta påverkar i sin tur vilken skola barn går på utifrån närhetsprincipen, samt skolsegregationen. För barn innebär det att ojämlika uppväxtvillkor och utbildningsmöjligheter i hög grad påverkas av bostadsområdet man växer upp i. Skolsegregation förstärker skillnader i skolresultat och framtida möjligheter, vilket riskerar att bidra till att ojämlikhet förs vidare mellan generationer. Barns ekonomiska utsatthet och socioekonomisk segregation är nära sammanlänkade fenomen.²⁶ Åtgärder för att minska barnfattigdom bidrar därför till att både förbättra barns livsvillkor och motverka segregation. Dessa mönster är också ett uttryck för strukturell diskriminering där resurser och möjligheter systematiskt fördelas ojämnt. FN:s rasdiskrimineringskommitté (CERD) har uttryckt oro över den ökande bostadssegregationen i Sverige och över återkommande diskriminering inom bland annat arbetsmarknad, bostadsmarknad och skola, särskilt för vissa etniska och religiösa grupper vilket påverkar livsvillkor och livschanser över tid.²⁷ Samtidigt har FN:s kommitté för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-kommittén) lyft oro över diskriminering på bostadsmarknaden och ökande socioekonomiska skillnader. Tillsammans visar dessa granskningar att bostadssegregation och ojämlika uppväxtvillkor i Sverige hänger samman med bredare strukturella ojämlikheter. De skillnader som syns i barnfattigdomskartan är ett resultat av dessa långvariga strukturer. När resurser och möjligheter fördelas ojämnt uppstår geografiska skillnader i barns livsvillkor, vilket riskerar att begränsa deras möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda på lika villkor. Den fördjupade barnfattigdomsstatistiken på områdesnivå visar dessa mönster – men förklaringen ligger i samhällets strukturer, inte hos individer, grupper eller områden.

²⁶ [Boendesegregation och verktyg för att räkna på sociala värden. En kunskapsöversikt för samhällsbyggnadssektorn.](#)

²⁷ UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination (CERD), *Concluding observations on the combined twenty-fourth and twenty-fifth periodic reports of Sweden* (CERD/C/SWE/CO/24–25), 5 December 2025. UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR), *Concluding observations on the seventh periodic report of Sweden* (E/C.12/SWE/CO/7), 22 March 2024.

RÄDDA BARNENS POLICYREKOMMENDATIONER - SOCIOEKONOMISK SEGREGATION

Stat, kommuner och regioner har ansvar för att det finns tillräckliga ekonomiska resurser för att tillgodose alla barns rättigheter, oavsett socioekonomisk status och var man bor. Rädda Barnen har därför en rad rekommendationer som riktas till politiska beslutsfattare på såväl nationell som regional och kommunal nivå, i syfte att minska och lindra bostadssegregationens effekter för barnfamiljer. Dessa bygger på de rekommendationer Sverige fått från flera FN-kommittéer, främst FN:s barnrättskommitté och kommittén för de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna (ESK-kommittén)²⁸.

Bostadssegregation bryts inte av en enskild insats, det är tvärtom nödvändigt med kombinerade, långsiktiga och tvärsektoriella åtgärder. Gör gärna egna kartläggningar och behovsinventeringar av vilka insatser som skulle få mest effekt lokalt i er kommun eller distrikt. I det arbetet kan ni utgå från dessa rekommendationer.

Rekommendationer på nationell nivå

Ekonomiskt stöd för att motverka barnfattigdom:

- Det finns ett starkt samband mellan ökad inkomstjämlighet och ökad socioekonomisk boendesegregation. Att stärka det ekonomiska trygghetssystemet är därför ett sätt att minska segregationen. Därför behöver barnbidraget och bostadsbidraget kontinuerligt höjas i enlighet med kostnads- och prishöjningar. Därutöver behöver riksnormen för försörjningsstöd beräknas utifrån faktiska levnadskostnader och barns behov.

En aktiv nationell bostadspolitik för att minska boendesegregationen:

- Staten behöver ta ansvar för att säkerställa tillgång till prisvärda hyresrätter för barnfamiljer. Därför bör regeringen återinföra investeringsstödet för byggande av prisvärda hyresrätter med ett särskilt fokus på hyresrätter med fler rum för barnfamiljer.

Bättre styrning, samordning och uppföljning för att minska segregation:

- Arbetet mot segregation behöver bli mer strategiskt, sammanhållet och långsiktigt hållbart. Regeringen bör ta fram en ny nationell strategi mot segregation som utgår från barns uppväxtvillkor, bygger på forskning och innehåller bindande nationella mål för minskad boendesegregation.

Se över det fria skolvalet:

- Det finns både bred och djup kunskap om att det fria skolvalet ökar skolsegregationen som i sin tur hänger ihop med boendesegregation. Därför behöver skolvals-systemet reformeras för att säkerställa att det inte bidrar till ökad segregation.

²⁸tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=E%2FC.12%2FSWE%2FCO%2F7&Lang=en

Rekommendationer på lokal och regional nivå

Likvärdig tillgång till skola, fritidshem och en meningsfull fritid, oavsett socioekonomisk status och boplatz:

- Inga extrakostnader ska få tas ut i samband med skolans aktiviteter, och alla 6–9-åringar ska ha rätt till avgiftsfritt allmänt fritidshem.
- Kollektivtrafiken ska vara avgiftsfri för alla barn, även under lov, kvällar och helger.
- Kulturskolan ska vara avgiftsfri för alla barn. Föreningsidrotten ska vara mer tillgänglig för barn i ekonomisk utsatthet.

En aktiv lokal bostadspolitik för att minska boendesegregationen:

- Barnfamiljer ska inte köas fast i segregationen. Därför bör det införas en ny modell för inkluderande bostadsbyggande inspirerat av Boverkets förslag²⁹ där kommuner, med statligt stöd, kan kräva att större nybyggnadsprojekt fokuserar på blandade upplåtelseformer, storlekar och varierade prisnivåer.
- Bidrag från socialtjänsten och ersättningar bör räknas som inkomst vid prövning av inkomstkrav för hyresrätt inom allmännyttan.³⁰
- Det behövs en översyn av allmännyttans kösystem som säkerställer att hyresrätter fördelas efter behov med ett barnrättsperspektiv, inte bara utifrån kötid.

Förhindra vräkningar av barnfamiljer:

- Sedan 2008 har Sverige en nollvision mot vräkningar av barnfamiljer. För att det ska kunna bli verklighet behöver alla kommuner säkerställa tillgång till tillfälliga boenden som är särskilt anpassade för barn. Inget barn ska vistas längre tid än 14 dagar i kortsiktigt boende, därefter ska barn och deras familjer erbjudas ett långsiktigt boende. Att införa detta är en tydlig rekommendation från FN:s barnrättskommitté.³¹
- Det bör införas ett krav på att bostadsbolagen samverkar med socialtjänsten, för att säkerställa att socialtjänsten får information i god tid vid hyresskuld innan ärendet går till Kronofogden och barnfamiljer riskerar vräkning.

²⁹ [Inkluderande bostadsbyggande med statligt stöd - en idéskiss](#), Boverket

³⁰ Det finns inget samband mellan inkomstkrav och vräkningar. DO:s rapport.

<https://www.do.se/download/18.56175f8817b345aa7651490/1642682754579/rapport-diskriminering-vid-tillhandahallande-av-hyresbostader.pdf>

³¹ FN:s kommitté för barnets rättigheter. Sammanfattande slutsatser och rekommendationer avseende Sverige kombinerade sjätte och sjunde periodiska rapport (CRC/C/SWE/CO/6-7). Punkt 36 a-b.